

DOZÓR ELEKTRONICZNY

PORADNIK

Suwałki 2024

Czym jest dozór elektroniczny?

Instytucję dozoru elektronicznego normują przepisy art. 43a–43zae ustawy Kodeks karny wykonawczy z dnia 6 czerwca 1997 r. Przepis art. 43b kkw definiuje **dozór elektroniczny jako kontrolę zachowania skazanego przy użyciu środków technicznych, dokonywaną przez organy karne**. Z kolei system dozoru elektronicznego to ogół metod postępowania i środków technicznych służących do wykonywania dozoru elektronicznego.

Na czym polega kara dozoru elektronicznego?

Dozór elektroniczny jest wolnościowym środkiem zapobiegawczym i zapewnia odbywanie kary na wolności. Wolność ta jest w pewnym zakresie ograniczona, jednakże skazany mimo wszystko nie zostaje całkowicie odizolowany od społeczeństwa. W omawianym systemie skazany wykonuje zasądzoną karę przy jednoczesnej możliwości wypełniania swoich dotychczasowych obowiązków, takich jak chodzenie do pracy, zajmowanie się gospodarstwem domowym, czy też sprawowaniem opieki nad rodziną.

W praktyce dozór sprowadza się do założenia skazanemu na nogę lub rękę nadajnika radiowego oraz zamontowania w miejscu jego zamieszkania specjalnego urządzenia monitorującego. Osoba odbywająca karę w systemie dozoru elektronicznego powinna przebywać w miejscu zamieszkania w określonych godzinach, zgodnie z harmonogramem, a w przypadku naruszenia przez skazanego warunków odbywania kary, tj. nieobecności podczas godzin odbywania kary, manipulowania przy urządzeniu monitorującym lub samym nadajniku, system informatyczny Centrali Monitorowania wygeneruje specjalną informację o takim zdarzeniu, a następnie przekaże ją do sędziego oraz kuratora zawodowego. System ten pozwala więc monitorować przebywanie skazanego w określonych miejscach, jak również ustalić jego aktualne miejsce pobytu.

Jakie warunki trzeba spełnić aby dostać dozór elektroniczny?

Sąd penitencjarny może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy albo wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy;
- odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególne względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary; skazany posiada określone miejsce stałego pobytu;
- osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie ze skazanym wyraziły pisemną zgodę złożoną do sądu albo komisji penitencjarnej;
- odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne.

Skazanemu, który rozpoczął już odbywanie kary w zakładzie karnym, można udzielić zezwolenia na odbycie w systemie dozoru elektronicznego pozostałej części kary, jeżeli za udzieleniem zezwolenia przemawiają dotychczasowa postawa i zachowanie skazanego.

Przepisy o wykonaniu dozoru stosuje się również odpowiednio do skazanego, któremu wymierzono dwie lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno:

- nieprzekraczających w sumie 1 roku i 6 miesięcy;
- których suma jest niższa niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy – a żadna kara nie została orzeczona za przestępstwo popełnione w warunkach przewidzianych w art. 64 § 2 Kodeksu karnego (recydywy wielokrotnej).

Kto nie może zostać objęty systemem dozoru elektronicznego?

Zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie udziela się skazanemu w warunkach określonych w art. 64 § 2 kodeksu karnego (recydywa wielokrotna). Systemem tym nie mogą być również objęte osoby, wobec których orzeczono karę aresztu lub zastępczą karę aresztu za wykroczenie, zastępczą karę pozbawienia wolności za wykroczenie skarbowe, karę porządkową lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności oraz osoby skazane na karę aresztu wojskowego.

Komisja penitencjarna może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli zostały spełnione łącznie warunki:

- wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 4 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego; skazany rozpoczął już odbywanie kary w zakładzie karnym;
- odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie szczególnie względy wskazujące, że w razie odbycia kary w tym systemie nie zostaną osiągnięte cele kary;
- za udzieleniem zezwolenia przemawia dotychczasowa postawa i zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności;
- skazany posiada określone miejsce stałego pobytu;
- osoby pełnoletnie zamieszkujące wspólnie ze skazanym wyraziły na to zgodę, odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne.

Komisja penitencjarna wydaje decyzję o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku o udzielenie zezwolenia. Decyzję komisji doręcza się wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługującym prawie, terminie i sposobie wniesienia skargi skazanemu lub jego obrońcy, prokuratorowi, a także sądowemu kuratorowi zawodowemu lub dyrektorowi zakładu karnego. Wykonalną decyzję komisji penitencjarnej doręcza się wraz z uzasadnieniem również właściwemu sądowi penitencjarnemu.

Jaki organ udziela zezwolenia na odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego?

Orzekanie w przedmiocie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego należy do właściwości sądu penitencjarnego, w którego okręgu skazany przebywa. W przypadku pozytywnie rozpatrzonego wniosku, w sprawach związanych z wykonaniem postanowienia, właściwy jest sąd penitencjarny w okręgu, którego kara jest lub będzie wykonywana. Sąd penitencjarny wydaje postanowienie w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku

Kto może wystąpić z wnioskiem do sądu penitencjarnego?

Z wnioskiem o udzielenie skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego może wystąpić do sądu penitencjarnego:

- skazany,
- jego obrońca,
- prokurator,
- sądowy kurator zawodowy,
- dyrektor zakładu karnego, (gdy skazany przebywa w zakładzie karnym).

Środki odwoławcze

Na postanowienie sądu, odmawiające udzielenia zezwolenia na odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego przysługuje zażalenie do sądu odwoławczego. Ponowny wniosek skazanego lub jego obrońcy w tej sprawie może być złożony po upływie 3 miesięcy.

Wymagane dokumenty

Wniosek o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego wraz z uzasadnieniem składa się na piśmie. Do wniosku dołącza się zgodę osoby lub osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących ze skazanym w miejscu, gdzie będzie wykonywany dozór elektroniczny.

Są to następujące dokumenty:

- wniosek o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego;
- oświadczenie osób pełnoletnich.

Poradnik wydany przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT

ul. Noniewicza 91, 16 – 400 Suwałki, tel./fax 87 565 02 58

e-mail: pryzmat@pryzmat.org.pl www.pryzmat.org.pl

Zadanie z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków budżetu państwa przekazanych przez Miasto Suwałki.